

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทของการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนตำบลแม่พูล 2) เพื่อหารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนที่เอื้อต่อการฟื้นฟูและเฝ้าระวังปัญหาอุทกภัย ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และ 3) เพื่อศึกษาผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำชุมชน ระเบียบวิธีวิจัยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กลุ่มมิตรเตอร์เตือนภัย เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ 7 และกลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียง หมู่ 8 การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีศึกษาเอกสาร สอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต สทนากลุ่ม บันทึกภาพ และจัดประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการสร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์

ผลการวิจัยพบว่า ก. ตำบลแม่พูลมี 11 หมู่บ้าน บริหารจัดการโดยเทศบาลตำบลหัวดง และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูล โดยภาพรวมผู้นำชุมชนบริหารจัดการหมู่บ้านอยู่ในระดับดี ร้อยละ 45.45 ระดับพอใช้ ร้อยละ 36.36 และระดับควรปรับปรุง ร้อยละ 18.18 ข. รูปแบบการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพการทำงานของกลุ่ม ปัญหาและความต้องการ 2) ศึกษาดูงาน และสรุปบทเรียน 3) อบรมสัมมนา เพิ่มพูนความรู้ 4) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์งานของกลุ่ม 5) ปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมด้วยหลัก PDCA 6) บันทึกผลการทำงานทั้งผลงานที่สำเร็จ ปัญหา และแนวทางแก้ไข 7) ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ 8) ศึกษา ทดลอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 9) เผยแพร่ขยายผล ค. ผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีการยกระดับคุณภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีระบบการบริหารจัดการชัดเจน เป็นระบบ มีผลงานที่สำเร็จเป็นรูปธรรม สามารถเป็นต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ได้และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง ส่งผลให้ประชาชนมั่นใจในระบบเตือนภัย มีการประหยัดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุนการทำสวนผลไม้ด้วยการทำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง รักษาสิ่งแวดล้อม ผลผลิตปลอดภัย